

گزارش «شهروند» درباره سریال «سوجان» و رازهای موفقیت این سریال از زبان کارگردانش

روایت یک داستان عاشقانه در بستر تاریخ

📄 **شهروند** | این روزها شبکه یک سیما میزبان سریالی است به نام «سوجان» با نام اولیه «مادر سوجان» به کارگردانی حسین تبریزی و نویسندگی فریدون حسن پور که آن‌گونه که گفته می‌شود در ۶ فصل تولید و قرار است با ۳۰۰ قسمت تبدیل به طولانی‌ترین سریال ایرانی شود که تاکنون روی آنتن رفته است. یک سریال پرستاره که با حضور طیف وسیعی از بازیگران، از ثریا قاسمی، حدیث نیکرو، بهزاد فراهانی، مهران رجبی، سیما تیرانداز و بهنام تشکر تا ساغر عزیزی، مهدی صبایی، بهمن دان، رضا توکلی و رامین راستاد جلوی دوربین رفته و از همین ابتدا هم با نوعی موفقیت نسبی مواجه بوده است. در مطلبی که در پی می‌آید؛ تلاش خواهیم کرد به این پرسش پاسخ دهیم که چه عواملی موفقیت نسبی این سریال و آثاری از این دست را موجب می‌شوند. البته مروری نیز خواهیم داشت بر صحبت‌های حسین تبریزی کارگردان سریال «سوجان» که با ساخت سریال‌هایی چون «کیفر»، «بوی بارون»، «رخنه»، «قسم» و «تا رهایی» کارنامه پررئسمانی دارد.

عاشقانه تاریخی

این‌که چه عواملی موجب موفقیت و محبوبیت سریالی چون «سوجان» می‌شوند؛ یکی از مسائلی است که می‌توان گفت ریشه در تقدیر آثاری از این دست دارد و به واقع فرجامی محتوم را برای آن‌ها رقم می‌زند. از این نظر؛ راز این موفقیت-تاحدی پیش‌بینی‌شده- را باید در حال و هوای این سریال جست! تقریباً پرتکرارترین نکته‌ای که تاکنون در نزدیک به هفت قسمت اول این سریال مورد اشاره طیف وسیعی از منتقدین و حتی مخاطبان قرار گرفته؛ شباهت‌های آشکار و نهانش به سریال‌هایی چون «پس از باران» و آثاری از این دست است. «سوجان» البته گذشته از حال و هوای آن نظر رویکرد داستانی هم در راستای آثاری از آن دسته میل می‌کند. این سریال که حال و هوایش حداقل در قسمت‌های آغازین سریالی چون «پس از باران»- و البته پس از آن هم آثاری چون «از یاد رفته»، «گذر از رنج‌ها» و «وارش»- را یادآوری می‌کند که زندگی یک دختر یا زن روستایی را در خطه گیلان به نمایش گذاشته بود؛ راوی داستان زندگی دختری به نام سوجان است که در کنار ماجراهای خانوادگی و عاشقانه‌ای که از سر می‌گذراند، حاوی نگاهی جامعه‌شناختی به تحولات سیاسی و اجتماعی ایران در قرن معاصر نیز هست. در واقع «سوجان» در عین این‌که مخاطبان را به دل رویدادهای زندگی سه نسل از یک خانواده- مادر بزرگ، مادر و نوه که سوجان نام دارد- می‌برد؛ بخش‌های مهمی از تاریخ معاصر ایران و گیلان و البته وضعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی آن دوران را نیز روایت می‌کند. رویکردی که اگر در ادامه نیز موفقیت و محبوبیت این سریال ادامه پیدا کند، با توجه به سابقه ذهنی که از سریال‌هایی چون «پس از باران» و «در چشم باد» و «وارش» و بسیار بسیار سریال عاشقانه دیگر داریم که داستان‌شان را در بستر تاریخ روایت می‌کنند؛ می‌توان گفت که این موفقیت مدیون و مرهون همین نوع روایت خواهد بود.

یکی بود، یکی نبود

یکی دیگر از رازهای جذابیت «سوجان» و محبوبیت متعاقب آن فرم روایت داستان در این سریال است که مخاطب را به وادی نوستالژی‌های زندگی‌اش می‌برد- که این نوستالژی هم- همان‌طور که گفته شد- سریالی چون «پس از باران» می‌تواند باشد و هم قصه‌های روزگاران کمی دورتر که نسل پدران و مادران مخاطب از زبان مادر بزرگ‌ها شنیده‌اند. «سوجان» از همان ابتدا داستان خود را به شیوه قصه‌های واقعی با فرم «یکی بود یکی نبود» آغاز می‌کند. راوی این داستان

«سوجان» از زبان کارگردان

نقش محوری زن‌ها علیه استبداد!

شمسی را می‌بینیم. چشم‌انداز سریال برای پنج فصل در نظر گرفته شده و نگارش و ساخت فصول بعدی سریال در مرحله تصمیم‌گیری در سازمان صداوسیما قرار دارد. کارگردان «سوجان» درباره فیلمنامه این سریال نیز می‌گوید: «ماحصل تلاش فریدون حسن پور ملودرامی عاشقانه بود که ما نیز در یک بازنویسی تغییراتی را از لحاظ ساختاری و محتوایی دادیم تا داستان با فضای اجتماعی و تاریخ زمان خودش همگام باشد».

این کارگردان با اشاره به پرداختن به زنان در برهه‌هایی از تاریخ گیلان نیز می‌افزاید: «نقش محوری این سریال بر عهده مادر سوجان، زن گیلانی است که در موضوعاتی چون مبارزه با استبداد و تحکیم بنیان خانواده حضور دارد. در این سریال فضای اجتماعی حاکم دهه ۱۰ تا ۵۰ قرن معاصر، در خانواده و جامعه پیرامونی استان گیلان به تصویر

پرده نقره‌ای

«پاپایا» در سالن‌های ایتالیا

فیلم «پاپایا» به کارگردانی عرفان احتشامی در نخستین حضور بین‌المللی خود در فستیوال بزرگ سالن‌های ایتالیا حضور داشت. به گزارش ایرنا، این فیلم به تهیه‌کنندگی حامد عزیزی در بخش رقابتی هفتاد و هشتمین دوره فستیوال بزرگ سالن‌های ایتالیا روی پرده خواهد رفت. جشنواره سالن‌های ایتالیا که از سال ۱۹۴۶ تأسیس شده و یکی از قدیمی‌ترین جشنواره‌های دنیا با فعالیت مداوم است، در دوره جاری مراسم اکران فیلم‌ها را از ۲۵ تا ۳۰ نوامبر برگزار خواهد کرد. قصه پاپایا به نویسندگی فاطیما اباحمه است که به ارزش واقعی و جایگاه واقعی یک زن در نهاد خانواده می‌پردازد.

مستند

ناصر تقوایی در موزه سینما

فیلم‌های مستند «باد جن» و «نخل» ساخته ناصر تقوایی توسط موزه سینما نمایش داده می‌شوند. به گزارش ایلنا، در ادامه نمایش‌های ویژه فیلم‌های مستند در موزه سینما تحت عنوان «شب‌های مستند» با مشارکت انجمن صنفی تهیه‌کنندگان سینمای مستند، فیلم‌های «باد جن» و «نخل» روی پرده سالن فردوس موزه سینما می‌روند. در بیست و دومین نشست شب‌های مستند محمدرضا اصلانی و ارد زند پژوهشگران و مستندسازان پیشکسوت درباره فیلم ناصر تقوایی صحبت خواهند کرد.

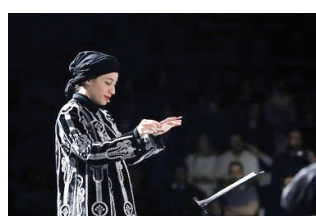
صحنه

«دردنوشان» به روایت عمار تفتی

اثر نمایش موسیقایی یا به عبارت بهتر روایت-موسیقی «دردنوشان» به نویسندگی و کارگردانی عمار تفتی در سالن خلیج فارس فرهنگسرای نیوران روی صحنه می‌رود. به گزارش مهر، روایت موسیقایی «دردنوشان» با پنج غزل از شیخ اجل سعدی شیرازی و با ساز و آواز ایرانی همراه است. «دردنوشان» روایتی است که به شیوه سایکودرام و به روش گروه‌درمانی حول مسائل و اختلالات عاطفی مردم و بر اساس داستان زندگی شخصی نویسنده بازگو می‌شود و تاکنون اجراهای موفقی را نیز تجربه کرده است. عمار تفتی طراح، نویسنده، کارگردان و راوی این اثر است. این برنامه هر شب از ساعت ۱۹ در سالن خلیج فارس روی صحنه می‌رود.

موسیقی

شبی برای «باخ» در تالار رودکی

کنسرت «شب باخ» شامگاه ۲۸ و ۲۹ آبان در تالار رودکی برگزار می‌شود. به گزارش هنرآنلاین، در این کنسرت که به رهبری سحر انزلی برگزار می‌شود، قطعاتی از آهنگساز آلمانی یوهان سباستین باخ با همراهی گروه کر و آانسامل زهی پیش روی مخاطبان قرار خواهد گرفت. این ارکستر در مجموع ۱۰ قطعه از باخ را برای این اجراها در نظر گرفته است که شامگاه دوشنبه و سه‌شنبه ۲۸ و ۲۹ آبان‌ماه در تالار رودکی روی صحنه خواهد رفت..

جعبه جادو

«قول مردونه» یا اسپین‌آف «لیلی با من است»؟!

مجموعه تلویزیونی «قول مردونه» کلید خورد. به گزارش تسنیم، «قول مردونه» به کارگردانی قربانعلی طاهر فر درباره ماجراهایی که از اوائل دهه ۶۰ تا سال ۶۸ را در برمی‌گیرد، جلوی دوربین رفته است. طبق پیگیری‌های انجام شده بازیگرانی چون محمدرضا هدایتی، شهره سلطانی، محمد نادری، مریم موسویان، رویا میرعلمی، آشا محرابی و سیروس میمنت در این سریال ایفای نقش می‌کنند. این سریال که زمانی گفته می‌شد اسپین‌آف فیلم سینمایی «لیلی با من است» خواهد بود؛ جدیدترین فعالیت قربانعلی طاهر فر بعد از موفقیت فیلم «آپاراتچی» است و به احتمال زیاد داستان جوانی را روایت می‌کند که به دلیل ترس زیادی که از مرگ دارد، در بحبوحه جنگ ایران و عراق و اعزام گسترده طیف‌های مختلف مردم به جبهه درگیر در دسرها عجیب و غریبی می‌شود. این سریال قرار است در ۳ قسمت ساخته شود.

کودک و نوجوان

جایزه دوستی ژاپن تقدیم به کودک نقاش ایرانی

کودکان کانوکشور ژاپن موفق به کسب جایزه از چهاردهمین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست شد. چهاردهمین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست کودکان کانو ژاپن در سال ۲۰۲۳ با موضوع «بیاباید محیط زیست خود را با هم پایدار کنیم»، یکی از جوایز خود را به یک نقاش ایرانی تقدیم کرد. به گزارش تسنیم، جایزه دوستی اکو و دیپلم افتخار چهاردهمین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست کودکان کانوی کشور ژاپن به نیکی کچ‌کلاهی رسید که به عنوان عضو کانون پرورش فکری بهبهان در این مسابقه بین‌المللی حضور یافته بود. در این دوره از مسابقات بیش از ۱۵ هزار و ۹۱۶ اثر شرکت‌کردن که از این تعداد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ۱۴۲ اثر حضور داشت.

گالری

تمدید نمایشگاه پرمخاطب موزه هنرهای معاصر

نمایشگاه «چشم در چشم» موزه هنرهای معاصر فعلاً به مدت یک هفته تمدید شد. به گزارش ایسنا، این نمایشگاه که در این روزها با چنان استقبال از سوی مخاطبان روبه‌رو شده بود که در فضای مجازی هم بازتاب داشته؛ یک هفته دیگر تمدید شده و تا چهارم آذر ماه ادامه خواهد داشت. به گفته نادره رضایی، معاون امور هنری وزارت ارشاد دلیل تمدید نمایشگاه «چشم در چشم»- با موضوع پرتره در هنر مدرن- علاقه و توجه مردم و صف‌های طولانی مخاطبان برای تهیه بلیت این نمایشگاه بوده است. در نمایشگاه «چشم در چشم» ۱۲۰ اثر از هنرمندانی مانند فرانسیس بیکن، لوترک، بیکاسو، ونسان ون‌گوگ، آندی وار هول، جیاکومتی، جیمز انسوار، ادوارد مونه، جیمز داین، رابرت راشنبرگ، فرنان لژه، خوان میره، کمال‌الملک، بهمن محصص، مارکو گریگوریان، محمود جوادپور، احمد اسفندیاری، ژازه تباتبایی، کامبیز درمبخش، غلامحسین نامی، مهدی سبحانی، فرشید ملکی و کوروش گلناری در پنج گالری موزه به نمایش درآمده است.